

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Παράνομη και καταχρηστική η πρακτική των Συμφωνητικών μη Επιδοτούμενης Αναδοχής

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. 822 με Α.Κ.Ε. 58/03-11-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της αριθμ. 822 με Α.Κ.Ε. 58 /03-11-2025 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή και ως προς το πεδίο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε ως εξής:

Η αναδοχή και η υιοθεσία είναι δύο διαφορετικοί μεταξύ τους θεσμοί, που στοχεύουν σε διαφορετικού τύπου οικογενειακή αποκατάσταση των ανηλίκων που στερούνται προσωρινά ή οριστικά το οικογενειακό τους περιβάλλον ή για το δικό τους συμφέρον δεν είναι δυνατόν να παραμείνουν στο περιβάλλον αυτό. Στον Αστικό Κώδικα (Π.Δ. 456/1984, Α' 164) ο θεσμός της υιοθεσίας αναπτύσσεται στο Κεφάλαιο Δέκατο Τρίτο (άρθρα 1542 – 1567), ενώ ο αντίστοιχος της αναδοχής στο Κεφάλαιο Δέκατο Πέμπτο (άρθρα 1655 - 1665).

Οι μεταξύ τους διαφοροποιήσεις σχετίζονται τόσο με το είδος της έννομης και εν γένει γονεϊκής σχέσης που ο καθένας εισάγει μεταξύ των ανάδοχων ή θετών γονέων και των αναδεχόμενων ή των θετών, αντίστοιχα, τέκνων όσο και με τους λόγους για τους οποίους γίνεται η εκάστοτε επιλογή του πλέον ενδεδειγμένου.

Η διάκριση αυτή αποτυπώνεται στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο, εντός του οποίου υλοποιούνται οι δύο αυτοί θεσμοί. Συγκεκριμένα, στο εργατικό δίκαιο που ρυθμίζει την εργασιακή ζωή των υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα, αλλά και στον υπαλληλικό κώδικα (ΥΚ - ν. 3528/2007, Α' 26) και το επιμέρους εφαρμοστέο δίκαιο για ειδικότερες κατηγορίες εργαζομένων του δημοσίου τομέα (π.χ. ένστολο προσωπικό των σωμάτων ασφαλείας, αναπληρωτές ή μόνιμους εκπαιδευτικούς κ.ά.) έχουν

προβλεφθεί διαφορετικού είδους διευκολύνσεις για την οικογενειακή ζωή αφενός των ανάδοχων και αφετέρου των θετών γονέων (ενδεικτικά, οι βασικότερες νομοθετικές διατάξεις που συνθέτουν το πλαίσιο των προβλεπομένων αδειών οικογενειακής διευκόλυνσης που δικαιούνται οι βιολογικοί, θετοί και ανάδοχοι γονείς, εργαζόμενοι του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα, είναι οι ακόλουθες: ν. 2874/2000 – Α' 286, ν. 3528/2007 – Α' 26, ν. 3655/2008 – Α' 58, ν. 3986/2011 – Α' 152, ν. 4488/2017 – Α' 137, ν. 4808/2021 – Α' 101, ν. 4830/2021 – Α' 169, ν. 4997/2022 – Α' 219, Α.Π. 47360/09-05-2023 ΥΑ – Β' 3104, ΑΔΑ: Ω82Ι46ΜΤΛΚ-7ΚΜ).

Οι υποψήφιοι, που επιθυμούν να αναλάβουν τη φροντίδα ενός παιδιού, αποφασίζουν για το αν θα αιτηθούν την υιοθεσία ή την αναδοχή αυτού λαμβάνοντας υπ' όψιν ένα μεγάλο σύνολο παραγόντων που αφορούν στη ζωή τους, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι η οικογενειακή και οικονομική τους κατάσταση, τα κίνητρά τους απέναντι στο παιδί που θα αναλάβουν, καθώς και η νομική κατάσταση της πλειοψηφίας των ανηλίκων που είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων.

Για να εκκινήσει η διαδικασία για την πραγματοποίηση μιας αναδοχής πρέπει να προκύψει (με ψηφιακή διαδικασία) πρόταση σύνδεσης ανάμεσα σε κάποιον εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο ΥΑΓ του Πληροφοριακού Συστήματος Αναδοχής και Υιοθεσίας (ΠΣ) και σε ανήλικο εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων, για τον οποίο έχει αναρτηθεί Ατομικό Σχέδιο Οικογενειακής Αποκατάστασης (ΑΣΟΑ) για αναδοχή. Αντίστοιχα, για μια υιοθεσία πρέπει να προκύψει πρόταση σύνδεσης ανάμεσα σε κάποιον εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο ΥΘΓ του ΠΣ και σε ανήλικο εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων, για τον οποίο έχει αναρτηθεί ΑΣΟΑ για υιοθεσία. Επισημαίνεται ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί που χειρίζονται τις αιτήσεις των Υποψήφιων Ανάδοχων και Υποψήφιων Θετών Γονέων (στο εξής ΥΑΓ και ΥΘΓ) ενημερώνουν κατά τη διάρκεια επεξεργασίας των σχετικών αιτήσεων για τον χαρακτήρα της αναδοχής, ο οποίος είναι προσωρινός και υποστηρικτικός προς τη βιολογική οικογένεια και αφορά την ανάληψη της πραγματικής φροντίδας του ανηλίκου από τρίτους.

Όλοι οι ανάδοχοι γονείς που από την αρχή υπέβαλαν αίτημα αναδοχής ανηλίκου και συνδέθηκαν μέσω του ΠΣ με ανήλικο με ΑΣΟΑ για αναδοχή, λαμβάνουν ανελλιπώς την οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4538/2018 και στην ΚΥΑ με ΦΕΚ 220 Β'/2021, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ με ΦΕΚ 5552 Β'2024 και ισχύει. Η οικονομική ενίσχυση της αναδοχής καταβάλλεται στους ανάδοχους γονείς για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών διαβίωσης του αναδεχόμενου ατόμου, από τον ΟΠΕΚΑ, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Μητρώου Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων του ΠΣ. Δηλαδή, δικαιούχοι της οικονομικής ενίσχυσης είναι οι ανάδοχοι γονείς που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχουν οριστεί ανάδοχοι γονείς με δικαστική απόφαση ή με σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα

10 και 11 του ν. 4538/2018 ή με εισαγγελική διάταξη ή σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4538/2018,

β) η αναδοχή που έχουν συνάψει, είναι καταχωρισμένη στο Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων και

γ) έχουν υποβάλει Αίτηση στην ηλεκτρονική εφαρμογή «Διαχείριση Αιτήσεων Οικονομικής Ενίσχυσης Αναδοχής» (www.anynet.gr).

Συνεπώς, οι υποψήφιοι θετοί γονείς δεν εντάσσονται στην κατηγορία των δικαιούχων αυτής της ενίσχυσης.

Στην περίπτωση υιοθεσιών, για τις οποίες μεσολαβεί ένα ενδιάμεσο χρονικό και νομικό διάστημα, από την τοποθέτηση του θετού τέκνου (ανήλικο με ΑΣΟΑ για υιοθεσία) στο οικογενειακό περιβάλλον των ΥΘΓ (οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο ΥΘΓ) έως να τελεσιδικήσει η υιοθεσία, οι ΥΘΓ δύνανται να λάβουν άδειες που και στο ιδιωτικό εργατικό δίκαιο και στον ΥΚ έχουν εξομοιωθεί με τις άδειες τοκετού και λοχείας των βιολογικών μητέρων και ονομάζονται άδειες μητρότητας. Ειδικά για τους υπηρετούντες στο δημόσιο τομέα έχει προβλεφθεί και μία τρίμηνη άδεια που μπορεί να ληφθεί πριν την εννεάμηνη άδεια ανατροφής τέκνου με την τοποθέτηση του θετού τέκνου στην οικογένεια και υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις υποψήφιων θετών γονέων που έχουν υπογράψει συμφωνητικό μη επιδοτούμενης αναδοχής έχουν λάβει τις σχετικές άδειες «μητρότητας» λόγω υιοθεσίας.

Σε όλες, δε, τις παραπάνω περιπτώσεις οι υποψήφιοι θετοί γονείς όταν ενημερώνονται από τον κοινωνικό λειτουργό που χειρίζεται την αίτησή τους για την πρόταση σύνδεσής τους με ανήλικο που έχει ΑΣΟΑ για υιοθεσία, πλην όμως εκκρεμούν δικαστικές διαδικασίες για την αφαίρεση της γονικής του μέριμνας από τους βιολογικούς γονείς ή τον επίτροπο, ενημερώνονται, επίσης, και για το γεγονός ότι η ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών θα έχει μια ικανή διάρκεια, όπως και για το γεγονός ότι επειδή η αίτησή τους αφορά σε υιοθεσία ανηλίκου (και όχι σε αναδοχή) δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των δικαιούχων της οικονομικής ενίσχυσης της αναδοχής. Εφόσον είναι βέβαιο ότι έχουν κατανοήσει όλα τα παραπάνω και συναινούν στη σύνδεσή τους με τον προτεινόμενο ανήλικο, η διαδικασία υιοθεσίας του συνεχίζεται.

Τέλος, δεδομένου του ως άνω αναλυτικά περιγραφόμενου νομικού πλαισίου, σας ενημερώνουμε ότι το Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο. επικαιροποίησε το παλαιό πρότυπο του Συμφωνητικού που προβλέπεται για τις περιπτώσεις ΥΘΓ που έχουν ξεκινήσει τη φροντίδα του θετού τους τέκνου χωρίς να έχει τελεσιδικήσει η διαδικασία, το οποίο μετονομάστηκε σε «Συμφωνητικό εγκεκριμένης υιοθεσίας» και εστάλη σε όλες τις εμπλεκόμενες κοινωνικές υπηρεσίες, προκειμένου όχι μόνο να αποφεύγονται παρερμηνείες νομικού τύπου, αλλά και να είναι πιο εύχρηστο κατά τη συνεργασία τους με τους ΥΘΓ.

Σχετικά με την Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων σας παραθέτουμε τα εξής:

1.Τη με αριθ. πρωτ. Δ11/οίκ.31720/24-05-2021 ΚΥΑ «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης αναδοχής» (ΦΕΚ Β' 2220/2021)

2.Τη με αριθ. πρωτ. 3275/02-10-2024 ΚΥΑ «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Γ.Π. Δ11 οίκ. 31720/24-05-2021 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας “Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης αναδοχής” (Β' 2220)» (ΦΕΚ Β' 5552/07-10-2024, ΑΔΑ: 6ΡΚΒ46ΝΛ2Α-60Π)

3. Τη με αριθ. πρωτ. 55252/27-07-2021 (ΑΔΑ: ΩΗ8746ΜΤΛΚ-ΓΚΣ) Εγκύκλιο της υπηρεσίας μας «Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με τη χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης της αναδοχής» ι 4. Το με αριθ. πρωτ. 366866/43007/10-07-2025 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη και

5. Τη με αριθ. πρωτ. 16143/29-10-2025 απάντηση της υπηρεσίας μας («Συμφωνητικό μη επιδοτούμενης αναδοχής»).

Σε ό,τι αφορά στο αίτημα χορήγησης στατιστικών στοιχείων για τον αριθμό των ανηλίκων σε καθεστώς αναδοχής πανελλαδικά, με διάκριση μεταξύ επιδοτούμενων και μη επιδοτούμενων αναδοχών ανά Περιφέρεια για τα ζητούμενα έτη, σας γνωρίζουμε ότι στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (minscfa.gov.gr) στη διαδρομή Δημογραφική & Στεγαστική Πολιτική → Τεκνοθεσία και Αναδοχή σε αριθμούς, διατίθενται στατιστικά στοιχεία από το Α' Τρίμηνο του 2023 και εφεξής, χωρίς, ωστόσο, δεδομένα όπως τα αιτούμενα να δύνανται να εξαχθούν από το Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) Αναδοχής – Υιοθεσίας anynet. Η έκδοση των στατιστικών στοιχείων που αφορούν στις μη επιδοτούμενες αναδοχές δεν είναι δυνατή για το λόγο ότι αυτές οι περιπτώσεις στο Πληροφοριακό Σύστημα είναι καταχωρισμένες σε κατάσταση «Εγκεκριμένης Υιοθεσίας», εφόσον η σύνδεση αφορά σε υποψήφιους θετούς γονείς και ανήλικο με ΑΣΟΑ υιοθεσίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ